AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 27.5.2009
COM(2009) 252 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Európai pénzügyi felügyelet

{SEC(2009) 715}
{SEC(2009) 716}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Európai pénzügyi felügyelet

(EGT-vonatkozású szöveg)

1. BEVEZETÉS

A pénzügyi válság jelentős, konkrét eseteket és a pénzügyi rendszer egészét egyaránt érintő hiányosságokat tárt fel a pénzügyi felügyelet terén. A jelenlegi felügyeleti szabályok nem voltak alkalmasak a válság megelőzésére, kezelésére és megszüntetésére. A tagállami szintű felügyeleti modellek nem tudtak lépést tartani korunk integrálódó és összekapcsolódó európai pénzügyi piacaival, amelyeken a pénzügyi vállalkozások egyre gyakrabban határokon átnyúló tevékenységet folytatnak. A válság emellett komoly hiányosságokat tárt fel a tagállami felügyelők közötti együttműködés, koordináció, következetesség és bizalom terén is.

A Bizottság közvetlen szerepet vállalt azon lépések koordinálásában, amelyeket a tagállamok hoztak abból a célból, hogy kezességvállalási rendszerek, tőkeinjekciók, illetve az elértéktelenedett eszközök mérlegből való eltávolítását szolgáló intézkedések révén helyreálljon a pénzügyi intézményekbe vetett bizalom, és közben a kedvezményezett intézmények is meghozzák a fenntartható működéshez szükséges lépéseket. Ezeket az erőfeszítéseket olyan intézkedéseknek kell kísérniük, amelyek megszüntetik a válság által feltárt felügyeleti hiányosságokat.

2008 novemberében a Bizottság azzal bízta meg a Jacques de Larosière vezette magas szintű csoportot, hogy terjesszenek ajánlásokat a Bizottság elé, amelyek megvalósításával meg lehet szilárdítani az európai felügyeleti szabályokat, ezáltal biztosítva a polgárok magasabb szintű védelmét és a pénzügyi rendszerbe vetett bizalom helyreállítását. A világ két legnagyobb pénzügyi piacának egyikeként egyértelműen az EU feladatai közé tartozik, hogy hozzájáruljon a pénzügyi piacok globális stabilitásához és biztonságához, ám e feladatát csak akkor tudja ellátni, ha erős felügyeleti és szabályozási keretre támaszkodhat.

A de Larosière csoport 2009. február 25-i zárójelentése kiegyensúlyozott és gyakorlatias javaslatokat terjesztett elő az európai pénzügyi felügyelet új rendszerével kapcsolatban. A javaslatok magja a tagállami felügyelők közötti együttműködés és koordináció erősítését irányozza elő, többek között új európai felügyeleti hatóságok, és – első ízben – a pénzügyi rendszer egészének kockázatait felvigyázó európai szintű szerv létrehozása révén.

2009. március 4-i, „*Impulzusok az európai gazdaság élénkítéséhez*” című közleményében[1] az Európai Bizottság örömmel fogadta és támogathatónak ítélte az ajánlások lényegi elemeit[2]. A de Larosière-jelentés ajánlásai alapján a Bizottság a közleményben cselekvési tervet dolgozott ki a pénzügyi piacok szabályozási és felügyeleti reformjára. A Bizottság már számos intézkedést hozott a szabályozási reform végrehajtására, ideértve az alternatív befektetési

---

[1] A Bizottság 2009. március 4-i közleménye a Európai Tanács tavaszi üléséhez: „Impulzusok az európai gazdaság élénkítéséhez”, COM(2009) 114 végleges.

[2] Lásd az európai uniós pénzügyi felügyelettel foglalkozó magas szintű csoport 2009. február 25-én közzétett jelentését. A csoport elnöki tisztjét Jacques de Larosière töltötte be.

alapokra – köztük a fedezeti alapokra –, valamint a vezetők javadalmazására vonatkozó fontos kezdeményezéseket. Júniusban a banki tőkekövetelményekkel kapcsolatban hoznak intézkedéseket.

Mivel igen szükséges, hogy a felügyeleti fellépésre ezzel párhuzamosan kerüljön sor, a Bizottság az európai uniós pénzügyi felügyeleti reform végrehajtására gyorsított ütemet javasolt. Az Európai Tanácsban, a Tanácsban, és az Európai Parlamentben folytatott tanácskozás, valamint egy nyilvános konzultáció is megerősítette, hogy a reform szükségessége, a de Larosière-jelentéssel összhangban megvalósítandó célkitűzések, és az ezt követő bizottsági javaslatok tekintetében széles körű egyetértés alakult ki.

Ez a kulcsfontosságú mérföldkőnek tekinthető közlemény meghatározza az új európai pénzügyi felügyeleti keret alapszerkezetét. A Bizottság felkéri az Európai Tanácsot, hogy a következtetéseknek megfelelően hagyja jóvá ezt az alapszerkezetet. A tervek szerint az ebben a dokumentumban meghatározott európai uniós felügyeleti keretet létrehozó jogalkotási javaslatok előterjesztésére az érdekelt felekkel folytatott konzultáció után, idén ősszel kerül sor, a javaslatokat célszerű még időben elfogadni ahhoz, hogy a megújult felügyeleti keret 2010-ben megkezdhesse működését.

A Bizottság az érdekelt felek e közleménnyel kapcsolatos észrevételeit legkésőbb 2009. július 15-ig fogadja.

2. AZ EU ÚJ FELÜGYELETI KERETE

A 2009. március 4-i közleményben bejelentettekkel összhangban a Bizottság arra tesz majd javaslatot, hogy a megerősített európai pénzügyi felügyeleti keretet az alábbi két új pillér alkossa (lásd a mellékletben szereplő ábrát):

– **az Európai Rendszerszintű Kockázati Tanács (European Systemic Risk Council, ESRC)**, amely figyelemmel kíséri és értékeli a makrogazdaság alakulásából és a pénzügyi rendszer egészének alakulásából eredő pénzügyi stabilitási kockázatokat („makroprudenciális felügyelet”). Az ESRC e célból korai figyelmeztetéseket adna ki az esetleg kialakuló rendszerszintű kockázatokról és adott esetben ajánlásokat tenne e kockázatok kezelésére. Az ESRC létrehozása megszünteti a válság által feltárt alapvető gyenge pontok egyikét, nevezetesen a pénzügyi rendszer összekapcsolt, összetett, ágazati és ágazatközi kockázatokkal szembeni sebezhetőségét; valamint

– **az Európai Pénzügyi Felügyeleti Rendszer (European System of Financial Supervisors, ESFS)**, amelyben a tagállami pénzügyi felügyelők szilárd hálózatot alkotva működnek együtt az új európai felügyeleti hatóságokkal annak érdekében, hogy a pénzügyi stabilitás az egyedi pénzügyi vállalkozások szintjén is fennmaradjon és hogy védjék a pénzügyi szolgáltatások fogyasztóit („mikroprudenciális felügyelet”). Az új európai hálózat a feladatok megosztására és a kölcsönösségre épül, emellett – a szabályok harmonizációja, illetve a koherens felügyeleti gyakorlat és végrehajtás érdekében – a vállalkozások tagállami szintű felügyeletét egyes feladatok európai szintű centralizációjával fogja megvalósítani. A hálózatnak a partnerség, a rugalmasság és a szubszidiaritás elvén kell alapulnia. Célja a tagállami felügyelők közötti bizalom erősítése, többek között azáltal, hogy a fogadó felügyelőknek is megfelelő teret biztosít a pénzügyi stabilitással és a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos politikák meghatározására, és így lehetővé teszi a határokon átnyúló kockázatok hatásosabb kezelését.

Az új felügyeleti rendszer e két pillérének felállítása alapvetően fontos: értékes szinergiahatásokhoz vezetnének, kölcsönösen erősítenék a pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatást, és biztosítanák a makro-mikro felügyeleti keret teljes körű összekapcsolását. A pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó európai uniós szabályok szigorítása nem érné el célját, ha megmaradna az a felügyeleti rendszer, amely a válság során sokféle hiányosságot mutatott fel. Felállításukkal párhuzamosan fel kell tárni és meg kell szüntetni a közösségi jogot átültető tagállami jogszabályok azon különbségeit, amelyek a hatályos irányelvekben meglévő kivételekből, eltérésekből, betoldásokból, és kétértelmű rendelkezésekből erednek, hogy ezáltal létrehozható legyen egy olyan alapvető harmonizált szabálygyűjtemény (egy egységes szabálykönyv), amelyet az EU összes felügyelője alkalmazhatna. E folyamat felerősítése céljából, ahol lehet, ott közvetlenebbül alkalmazandó EU-szintű szabályokat kell bevezetni.

Az új európai pénzügyi felügyeleti keretnek teljesen elszámoltathatónak kell lennie az EU politikai vezetése előtt. Közös felügyeleti kultúrát kell teremtenie, eközben figyelembe kell vennie a tagállamok érdekeit, valamint a székhely szerinti és a fogadó hatóságok közötti kiegyensúlyozott, fokozottan bizalomépítő kapcsolat szükségességét. Olyan rendszernek kell lennie, amelyben a magas szintű felügyeleti szabályokat egységes módon, tisztességesen és következetesen alkalmazzák valamennyi piaci szereplőre, és eközben a feladataikat ellátó felügyelők függetlensége sem sérül.

E kezdeményezéssel az EU nemcsak saját, a G20-ak csúcstalálkozóján hangoztatott felszólításának tesz eleget, amelyben a pénzügyi szektor jövőjét meghatározó, erősebb és globálisan egységesebb szabályozási és felügyeleti keret kialakítása céljából nemzetközi fellépést sürgetett[3], hanem egy olyan korszerű és átfogó regionális keretet vázol fel, amelynek elveit nemzetközi szinten is át kellene venni.

3. EURÓPAI RENDSZERSZINTŰ KOCKÁZATI TANÁCS (ESRC)

3.1. A makroprudenciális felügyelet reformjának indokai

A jelenlegi makroprudenciális felügyeleti szabályok gyenge pontjai drámai következményekkel jártak a globális pénzügyi rendszerre nézve. A válság előtt a globális rendszerben felhalmozódó egyensúlyproblémákra a túlzott hitelbővülés és az eszközárak lökésszerű növekedése adhat magyarázatot, amelyre egy olyan időszakban került sor, amikor a tartós és kiegyensúlyozott gazdasági növekedés a pénzügyi kockázatok általános alulárazásával járt együtt. Ilyen előzmények után a G20-as csúcstalálkozón a globális pénzügyi stabilitást szolgáló nemzetközi szabályok szigorításáról döntöttek, ezzel kapcsolatban azt várják, hogy az újonnan létrehozott Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB)[4] a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) szorosan együttműködve korai figyelmeztetéseket adjon ki a globális szintű makroprudenciális kockázatokról. Mindeközben az Egyesült Államok kormánya azt tervezi, hogy saját pénzügyi rendszerének makroprudenciális felügyeletét egy új, erős hatáskörrel felruházott szervre bízza.

Hasonlóképpen, az Európai Uniónak is szüksége van egy különálló, az EU pénzügyi rendszerének makroprudenciális felügyeletéért felelős szervre, amely a pénzügyi stabilitási kockázatokat azonosítaná, adott esetben pedig kockázati figyelmeztetést adna ki és/vagy ajánlást tenne e kockázatok kezelésére. A jelenlegi európai uniós szabályok túl kevés

---

[3] Lásd a londoni csúcson 2009. április 2-án kiadott nyilatkozatot.

[4] A Pénzügyi Stabilitási Fórum (FSF) utódja.

hangsúlyt helyeznek a makroprudenciális kockázatokra. A rendszer töredezettségét erősíti, hogy a makroprudenciális elemzéseket különböző, eltérő szintű hatóságok készítik, és nincsen olyan mechanizmus, amely biztosítaná a makroprudenciális kockázati figyelmeztetések és/vagy ajánlások betartását és intézkedésekké formálását. A válságot megelőzően az összekapcsolt, összetett piaci kockázatokat nem elemezték megfelelően, továbbá a szabályozási és a felügyeleti politikát illetően sem vonták le a tanulságokat. A szabályok töredezettségét meg kell szüntetni, hiszen a makroprudenciális felügyelet elégtelen működése, amint a válság is megmutatta, komoly gazdasági károkkal járhat.

3.2. A Bizottság szerepe és feladatai

A Bizottság javaslatot tesz az Európai Rendszerszintű Kockázati Tanács létrehozására, amely új, független szervként, az európai szintű makroprudenciális felügyelet ellátása révén, a pénzügyi stabilitás megőrzéséért lenne felelős. E szerep betöltése érdekében az ESRC az alábbi feladatokat látná el:

Az ESRC szerepe

- az összes olyan információ gyűjtése és elemzése, amely a makrogazdaság alakulásából és a pénzügyi rendszer egészének alakulásából eredő pénzügyi stabilitási kockázatok figyelemmel kíséréséhez és értékeléséhez szükséges;
- az említett kockázatok feltárása és rangsorolása;
- kockázati figyelmeztetések kiadása, ha a kockázatok jelentősnek tűnnek;
- szükség esetén ajánlások kibocsátása a feltárt kockázatokra válaszul hozandó intézkedésekről;
- a figyelmeztetések és ajánlások betartásának nyomon követése, valamint
- hatékony összeköttetés biztosítása az IMF, az FSB és a harmadik országbeli felek között.

Az ESRC fő feladata az lenne, hogy a makrogazdasági fejlemények, valamint a pénzügyi piacok általános tendenciái összefüggésében értékelje az európai uniós pénzügyi rendszer stabilitását. Amennyiben komoly stabilitási kockázatok jelentkeznének, úgy az ESRC korai figyelmeztetéseket adna ki, és adott esetben kockázatkezelési ajánlásokat bocsátana ki. Az ESRC által kiadott figyelmeztetések és ajánlások általános jellegűek vagy adott tagállammal kapcsolatosak lehetnének, és konkrét határidőt tűznének ki a szükséges politikai válasz meghozására. A figyelmeztetéseket és/vagy ajánlásokat az Ecofin-Tanácson és/vagy az európai felügyeleti hatóságokon keresztül továbbítanák. Az ESRC feladata lenne az is, hogy a címzettek jelentéseiből kiindulva nyomon kövesse az ajánlások betartását.

Az ESRC nem rendelkezne jogilag kötelező erejű hatáskörrel, mindazonáltal elvárható lenne, hogy jelentős befolyást gyakoroljon a figyelmeztetések/ajánlások címzettjeire, amire elemzéseinek magas színvonala és az a tény ad alapot, hogy munkájában az EU tagállamainak összes jegybankelnöke, összes felügyelője és a Bizottság is részt vesz. A címzetteknek ezért be kell tartaniuk a figyelmeztetéseket és az ajánlásokat, kivéve ha megfelelően indokolni tudják a fellépés elmaradását. Röviden szólva, a figyelmeztetések és ajánlások betartását a „cselekedj vagy indokolj” mechanizmussal biztosítanák. Az ESRC eseti alapon, saját megítélése szerint határozna az adott ajánlás bizalmas jellegéről vagy közzétételéről. Szem

előtt tartva ugyanakkor, hogy az ESRC ajánlásai nem kötelező erejűek, a közzététel valószínűleg fokozná eredményességüket.

Az ESRC teljesen elszámoltatható lenne a Tanács és az Európai Parlament előtt. Az elszámoltathatóság az említett intézményeknek tett rendszeres (legalább évente kétszeri) jelentésben nyilvánulna meg. Széles körű pénzügyi zavarok esetén ennél gyakoribb jelentésekre is szükség lehet, noha meg kell jegyezni, hogy az ESRC-nek nem lennének közvetlen válságkezelési feladatai.

3.3. Az Európai Rendszerszintű Kockázati Tanács összetétele és működése

A makroprudenciális felügyeletben a központi bankoknak kell vezető szerepet vállalniuk. Fő feladataik a monetáris és pénzügyi stabilitás fenntartásához kapcsolódnak. A makroprudenciális feladatok végrehajtásához szükséges elemzések részben a központi bankok által a monetáris politika megfogalmazásához elvégzett gazdasági és monetáris elemzéseken alapulhatnak, de ezeket ki kell egészíteni a pénzügyi rendszer sebezhető pontjairól szóló információkkal és elemzésekkel. Sőt, a végső hitelező szerepét betöltve a központi bankok létfontosságú pénzügyi biztonsági hálóként is működnek. Mivel a pénzügyi stabilitás megőrzése a központi bankok alapvető feladata, a Bizottság azt javasolja, hogy az ESRC foglalja magába a 27 tagállam jegybankelnökeit és az EKB elnökét. Az ESRC-ben való részvétel nem sérti a pénzügyi stabilitással kapcsolatos meglévő feladatokat.

Az ESRC munkájában a mikroprudenciális felügyelők részvétele is elengedhetetlen. A pénzügyi eszközök és piacok összekapcsoltsága egyértelműen maga után vonja, hogy a potenciális rendszerszintű kockázatok nyomon követésének és értékelésének a vonatkozó makrogazdasági és mikropénzügyi adatok és mutatók széles körén kell alapulnia. A mikroprudenciális felügyelők alapos ismeretekkel rendelkeznek a pénzügyi piacok és a nagyobb vállalkozások teljesítményéről, és döntő fontosságú információkkal járulhatnak hozzá a stabilitási kockázatok értékeléséhez. Ezen okokból az Európai Pénzügyi Felügyeleti Rendszer három európai felügyeleti hatóságának elnökeit és a tagállami felügyelő hatóságok magas rangú képviselőit is be kell vonni a munkába. Az ESRC működésének hatékonysága érdekében azonban csak az európai felügyeleti hatóságok három elnöke rendelkezne tagsággal. Az egyes jegybankelnököket ugyanakkor megfigyelőként a tagállami felügyelő hatóságok magas rangú képviselőinek kell kísérnie (azaz az 1+1 képlet érvényesül). A jegybankelnököt kísérő képviselő személye ülésenként az ülés témájától függően változhat, tekintettel azokra a tagállamokra, ahol több felügyelő hatóság működik.

Az ESRC tagjai között a Bizottság is képviseltetné magát egy fővel, főleg a Szerződésből eredő, makrogazdasági felügyelettel kapcsolatos feladatai miatt. A Bizottság képviselője rendszeresen nyomon követi és elemzi a makrogazdasági folyamatokat és politikákat, és feltárja a makropénzügyi kockázatokat. Rendelkezik mind a szükséges országspecifikus ismeretekkel, mind a szükséges európai uniós szemlélettel, így kellően hozzá tudna járulni az ESRC munkájához.

A pénzügyminiszterek ESRC-ben való részvétele veszélybe sodorhatná a makroprudenciális kockázatokkal kapcsolatos független szakmai tanácsadásról kialakított képet. Mivel azonban a költségvetési és/vagy adóügyi szakpolitika hozzájárulhat a pénzügyi/stabilitási kockázatok növeléséhez vagy mérsékléséhez, az ESRC ülésein a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság (EFC) elnöke megfigyelőként képviselné a pénzügyminisztereket. Ezzel a pénzügyminisztériumok válságkezelésben és -megszüntetésben játszott szerepét is jeleznék és biztosítanák az ESRC és a politikai vezetés közötti zavartalan információáramlást.

Az ESRC legalább negyedévente ülésezne, a pénzügyi rendszer zavarai idején azonban gyakrabban ülne össze. Az üléseken az ESRC összes tagja és megfigyelője részt vehet és felszólalhat. A döntéshozatali folyamat gyorsítása érdekében azonban csak az ESRC tagjai rendelkeznének szavazati joggal, tehát csak az EKB elnöke, a tagállami jegybankelnökök, az európai felügyeleti hatóságok elnökei és a Bizottság képviselője. A szavazatok egyenértékűek lennének, a határozatokat egyszerű többséggel hoznák.

A de Larosière-jelentésben tett ajánlásnak megfelelően az ESRC elnöki tisztét az EKB elnöke töltené be (mivel az EKB elnöke független személy, az ESRC tagjai között az EKB alelnökének is helyet kellene kapnia). Mivel az elnököt egy eurorendszeren belüli központi bank adja, célszerűnek tűnik, hogy az alelnököt az euroövezeten kívüli tagállamok képviselői közül válasszák.

Az ESRC üléseinek előkészítése és hatékony lebonyolítása céljából létre kell hozni egy kis létszámú, az ESRC elnökéből és alelnökéből, öt további jegybankelnökből, az új európai felügyeleti hatóságok elnökeiből és a Bizottság képviselőjéből álló irányítóbizottságot. Ezenkívül létre kell hozni egy szakmai tanácsadó bizottságot is, amely többek között a pénzügyi stabilitás kérdéseiről készített részletes szakmai elemzésekkel támogatná az ESRC-t. Tanácsos lenne, ha az ESRC a tevékenysége során a magánszektor érdekelt feleinek, köztük a fogyasztók képviselőinek véleményét is meghallgatná. Az ESRC titkárságáról, valamint az elemzési, igazgatási és logisztikai feladatok ellátásáról az EKB gondoskodik.

A globális korai előrejelző rendszer összefüggésében az ESRC szorosan együttműködne az IMF-fel, az FSB-vel és a harmadik országbeli felekkel, például úgy, hogy felhívja a figyelmet a globális pénzügyi rendszer EU-n kívüli potenciális kockázataira. Az ESRC ezáltal növelhetné az EU befolyását a globális kockázati előrejelzési rendszerekben.

Az Európai Rendszerszintű Kockázati Tanács (ERSC) összetétele

Tagok:

- elnök: az Európai Központi Bank elnöke,
- alelnök (az ERSC tagjai választják);
- a 27 tagállam jegybankelnökei;
- az Európai Központi Bank alelnöke,
- a három európai felügyeleti hatóság elnökei;
- az Európai Bizottság képviselője.

Megfigyelők:

- a tagállami felügyelő hatóságok egy-egy képviselője, akik az 1+1 képletnek megfelelően a jegybankelnököket kísérik
- a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság (EFC) elnöke.

3.4. Az ERSC jogalapja

Az érdekelt felek, például a pénzügyi intézmények, a befektetők és a fogyasztók csak akkor mernek határokon átnyúló tevékenységeket folytatni, ha olyan szabályok vannak érvényben, amelyek kellő mértékben figyelembe veszik a mikro- és makroprudenciális kockázatok kölcsönös függőségét. A múltban túl gyakran fordult elő, hogy a prudenciális felügyelet kizárólag a mikro szintre összpontosított, azaz a felügyelők csak az egyedi pénzügyi intézmények mérlegét vizsgálták és nem szenteltek kellő figyelmet az intézmények közötti, illetve az intézmények és a tágabb értelemben vett pénzügyi rendszer közötti kölcsönhatásokra. A szélesebb látókörről a makroprudenciális felügyelőknek kell gondoskodniuk. E felügyelőknek nyomon kell követniük és értékelniük kell a folyamatokból eredő azon potenciális pénzügyi/stabilitási kockázatokat, amelyek ágazati szinten vagy a pénzügyi rendszer egészének szintjén fejthetnek ki hatásokat. Az ilyen kockázatok kezelése révén az ESRC alapkőként szolgálhatna egy integrált európai uniós felügyeleti struktúra kiépítéséhez, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy a tagállamok időben és egységes módon hozzák meg szakpolitikai intézkedéseiket, és így megakadályozná az eltérő megközelítések alkalmazását, azaz javítaná a belső piac működését. Az ESRC emellett a jogi és intézményi struktúra szerves részeként hozzájárul ahhoz, hogy a határokon átnyúló pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó közösségi szabályokat egységesen, összehangoltan és eredményesen ültessék át és hajtsák végre.

A Bizottság egy sor lehetséges megoldás megfontolása után úgy ítéli meg, hogy az ESRC-t az EK-Szerződés 95. cikke alapján, jogi személyiség nélküli szervként kell létrehozni. Ez a jogalap lehetővé tenné, hogy az ESRC a fent felvázolt alapvető vonásokkal rendelkezzen és a pénzügyi rendszer egészére kiterjedő, kivételek nélküli, tehát a biztosítást is magában foglaló mandátumot kapjon. Sőt, az is lehetővé válna, hogy az ESRC az ESFS-sel együtt alkossa a pénzügyi felügyelet közös innovatív keretét, de közben egyértelműen szét lehetne választani az ESRC és a többi intézmény feladatait. A jogalap választása nem zárja ki, hogy az ESRC feladatait az EK-Szerződés 105. cikkének (6) bekezdésével összhangban elfogadott jogszabály értelmében az EKB-ra ruházzák.

4. EURÓPAI PÉNZÜGYI FELÜGYELETI RENDSZER (ESFS)

4.1. A mikroprudenciális felügyelet reformjának indokai

Ami a mikroprudenciális felügyeletet illeti, az EU felügyeleti bizottságai[5] (a harmadik szintű bizottságok) jelenlegi formájukban lehetőségeik határához értek – e szervek feladata a Bizottságnak nyújtandó tanácsadás marad. E bizottságok működését számos alkalommal tökéletesítették, de az EU nem maradhat olyan helyzetben, amelyben nem rendelkezik egy olyan mechanizmussal, amelynek révén a tagállami felügyelők a lehető legjobb döntéseket tudják hozni a határokon átnyúló intézményekkel kapcsolatban; amelyben a tagállami felügyelő hatóságok között nem megfelelő az együttműködés és az információcsere; amelyben a szabályozási és felügyeleti követelmények különbözősége miatt a tagállami hatóságok közös fellépéséhez igen nagy erőfeszítésekre van szükség; amelyben az európai szintű problémákkal szemben legtöbbször csak tagállami szintű megoldások alkalmazhatók és amelyben ugyanannak a jogszabálynak különböző értelmezései vannak. Az új Európai

[5] Az európai bankfelügyelők bizottsága (CEBS), az európai biztosítás- és foglalkoztatóinyugdíj-felügyeletek bizottsága (CEIOPS) és az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottsága (CESR), gyakori említéssel élve: a „3. szintű Lámfalussy-bizottságok”.

Pénzügyi Felügyeleti Rendszer megszünteti ezeket a hiányosságokat és olyan rendszert hoz létre, amely összhangban van a pénzügyi szolgáltatások stabil és egységes európai uniós pénzügyi piacára vonatkozó célkitűzéssel, mivel a tagállami felügyelőket erős közösségi hálózatba szervezi.

4.2. Az ESFS szerepe és feladatai

Az ESFS-nek a feladatok megosztására és a kölcsönösségre épülő működőképes európai hálózattá kell válnia. Európai uniós szinten a három létező felügyeleti bizottság helyébe három új felügyeleti hatóság lépne, az európai bankfelügyeleti hatóság (European Banking Authority, EBA), az európai biztosítási és foglalkoztatóinyugdíj-felügyeleti hatóság (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA) és az európai értékpapír-piaci felügyeleti hatóság (European Securities Authority, ESA), amelyek mindegyike jogi személy. Ezek az új európai felügyeleti hatóságok átveszik a jelenlegi felügyeleti bizottságok összes feladatát[6], emellett további feladatokat, konkrét jogi hatáskört és nagyobb felelősséget kapnak (lásd lejjebb). Hozzájárulnak továbbá az egyetlen harmonizált szabályrendszer kidolgozásához, közös felügyeleti követelmények és megközelítések kidolgozása révén javítják a határokon átnyúlóan tevékenykedő intézmények felügyeletét, és segítik a tagállami felügyelők közötti esetleges vitás ügyek rendezését.

A napi szintű felügyelet lényegi része tagállami szinten maradna, tehát az egyedi intézmények felügyeletét, például a tőkemegfelelés tekintetében, továbbra is a tagállami felügyelők végeznék. Jelen pillanatban ez azzal jár, hogy a pénzügyi intézmények megmentésére szolgáló pénzügyi eszközöket a tagállamoknak és a tagállamok adófizetőinek kell előteremteniük, amint azt a jelenlegi válság is megmutatta. A határokon átnyúlóan tevékenykedő intézmények esetében a kialakulóban lévő felügyeleti kollégiumok[7] játsszák majd az összekötő szerepét, feladatuk a székhely szerinti és a fogadó hatóságok közötti egyenletes információáramlás biztosítása lesz. Az európai felügyeleti hatóságoknak megfigyelőként részt kell venniük a felügyeleti kollégiumok ülésein, hogy ezzel is hozzájáruljanak a közös felügyeleti kultúra és az egységes felügyeleti gyakorlat megteremtéséhez. A leírtaknak megfelelően létrehozott ESFS-ben egy fölérendelt európai pénzügyi felügyeleti keret előnyei vegyülnek azzal a szaktudással, amelyet a helyi, az illetékességükbe tartozó intézményekhez legközelebb álló felügyeleti szervek biztosítanak.

Az ESFS eredményessége, és ezáltal a pénzügyi szabályozás fokozott harmonizációja érdekében kísérő intézkedéseket kell hozni és módosítani kell az ágazati jogszabályokat is. A cél a felügyelők által alkalmazandó szabályok nagyobb szintű harmonizációja, valamint a tagállami hatáskörök és az alkalmazható szankciók nagyobb összhangja. Utóbbival kapcsolatban a Bizottság ősszel terjeszt elő javaslatokat.

A célkitűzések elérése érdekében az új európai felügyeleti hatóságokat alkalmassá kell tenni a következő funkciók ellátására:

---

6 Például az Európai Bizottságnak nyújtott szakmai tanácsadást.

7 Az Európai Unióban működő főbb pénzügyi csoportok tekintetében már létrehozták, vagy 2009 során létre fogják hozni a kollégiumokat.

(1) Egyetlen harmonizált szabályrendszer kialakítása

A hatóságok:

– a közösségi jogszabályokban meghatározott kritériumok alapján az adott területekre vonatkozó kötelező szakmai standardokat dolgoznak ki (ilyenek például a felügyeleti kollégiumok felügyeleti standardjai és a belső modellek jóváhagyására vonatkozó szakmai standardok). E standardokat, amennyiben a Bizottság ellenvetés nélkül jóváhagyja őket, meghatározott időn belül hatályba kell léptetni; valamint

– értelmező iránymutatásokat készítenek, amelyeket a tagállami illetékes hatóságok az egyedi határozatok hozatalakor hasznosíthatnak, különösen a pénzügyi intézmények engedélyezésével és felügyeletével kapcsolatban.

(2) Az európai uniós szabályok egységes alkalmazásának biztosítása

A szabályok alkalmazása során néha még az egyetlen harmonizált szabályrendszer esetében is felmerülhetnek eltérő vélemények a közösségi jogszabályok értelmezésével kapcsolatban. Az európai felügyeleti hatóságokat ezért képessé kell tenni arra, hogy a közösségi jogszabályokban egyértelműen meghatározott esetekben biztosíthassák a közösségi jogszabályok egységes alkalmazását.

– *A tagállami felügyelők közötti nézetkülönbség*

Amennyiben a tagállami felügyelők között véleménykülönbség alakul ki, úgy az európai felügyeleti hatóságoknak a párbeszéd elősegítésével kell támogatniuk a közös álláspont kialakítását. Ha a felügyelők az egyeztető eljárás során nem képesek megállapodni, akkor az európai felügyeleti hatóságoknak határozattal kell lezárniuk a vitát. Ez a megoldás azonban egyértelműen csak a legvégső esetben választható, hiszen arra kell törekedni, hogy az érintett tagállami hatóságok már az egyeztető eljárás során megállapodjanak.

– *A közösségi jog nyilvánvaló megsértése*

Arra az esetre is ki kell dolgozni egy eljárást, ha egy tagállami felügyelő a megítélés szerint nyilvánvalóan eltér a hatályos közösségi jogszabályok előírásaitól. Az európai felügyeleti hatóságok saját kezdeményezésből, vagy a tagállami felügyelők valamelyikének vagy a Bizottságnak a kérésére megvizsgálják a kérdést és szükség esetén cselekvésre felkérő ajánlást intéznek az érintett tagállami felügyelőhöz.

Az ajánlásban a közösségi jogszabályok betartására vonatkozó általános kötelezettség alapján felkérnék a tagállami hatóságot, hogy a kiszabott határidőn belül feleljen meg az ajánlásnak. Amennyiben a helyzet ennek ellenére sem változik, úgy az európai felügyeleti hatóságok a Bizottságot is bevonják a szóban forgó ügybe. A Bizottság az európai felügyeleti hatóságok ajánlásának elfogadása után rövid idővel olyan határozatot hozhat, amelyben a pénzügyi szolgáltatások területén érvényes közösségi jog maradéktalan betartásának érdekében konkrét cselekvésre vagy cselekvéstől való tartózkodásra kötelezi a tagállami felügyelőt.

A tagállami hatóságoknak a közösségi jog átültetésével kapcsolatos tétlenségével vagy késlekedésével szemben, továbbá a sürgős fellépések lehetővé tétele érdekében az európai felügyeleti hatóságokat arra is fel lehetne jogosítani, hogy a pénzügyi intézmények és piacok prudenciális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó európai uniós rendeletekből eredő követelményekkel kapcsolatban a pénzügyi intézményekre közvetlenül

alkalmazandó határozatokat hozhassanak. E határozatok nem érintenék a Bizottság jogát a tagállamokkal szembeni jogsértési eljárások indítására.

(3) Közös felügyeleti kultúra és egységes felügyeleti gyakorlat teremtése

Az új európai felügyeleti hatóságok közös európai felügyeleti kultúrát és egységes felügyeleti gyakorlatot teremtenek, például közös képzési programok révén, vagy a felügyeleti kollégiumok ülésein megfigyelőként való részvétellel. E cél elérését a feladatok és hatáskörök tagállami felügyelők közötti átruházásának ösztönzésével is elősegíthetik.

(4) Egyes intézmények teljes körű felügyelete

Az európai felügyeleti hatóságok számára felhatalmazást kell adni egyes, egész Európára kiterjedő tevékenységet folytató intézmények (például hitelminősítő intézetek, EU-szintű központi partner elszámolóházak) engedélyezésére és felügyeletére. A felhatalmazás magában foglalhat vizsgálatokra, helyszíni ellenőrzésekre és felügyeleti határozatok meghozatalára vonatkozó hatáskört is. A felhatalmazást az ágazati jogszabályok határoznák meg (például a hitelminősítő intézetekről szóló rendelet). Ezzel a megoldással a felügyelet eredményessége mellett a hatékonyság is javítható, hiszen „egyablakos ügyintézést" tenne lehetővé a felügyelt intézmények számára. Az európai felügyeleti hatóságokat a pénzügyi szektort érintő európai egyesülések és felvásárlások prudenciális értékelésébe is be lehetne vonni[8].

(5) A válságkezelő intézkedések koordinálása

Az európai felügyeleti hatóságoknak jelentős koordinációs szerepet kell vállalniuk a válsághelyzetekben: elő kell segíteniük az illetékes hatóságok közötti együttműködést és információcserét, szükség esetén közvetítőként kell fellépniük, ellenőrizniük kell a minden fél számára hozzáférhető információk megbízhatóságát és segíteniük kell a hatóságokat a helyes döntések meghozatalában és végrehajtásában. Ami az utóbbit illeti, az európai mandátum 2009 közepére várható bevezetése lehetővé teszi majd, hogy a tagállami hatóságok feladataik ellátása során a többi tagállam pénzügyi stabilitással kapcsolatos aggályait is figyelembe vegyék. E tekintetben a tehermegosztási és vitarendezési mechanizmusok terén is mindenképpen előre kell lépni, ha növelni kívánjuk a tagállami hatóságok közötti bizalmat és az ESFS munkájának eredményességét; az előrelépésnek a lehető leghamarabb meg kell történnie. Az egyes válsághelyzetekben az európai felügyeleti hatóságok számára engedélyezni lehetne bizonyos sürgősségi határozatok meghozatalát (például a fedezetlen eladás tekintetében), az ilyen sürgősségi eljárások alkalmazási körét közösségi jogszabályban kell meghatározni.

(6) Mikroprudenciális információk gyűjtése

Az európai felügyeleti hatóságok feladatai közé a tagállami felügyelőktől származó lényeges mikroprudenciális információk összesítését is fel kell venni. E célból létre kell hozni egy központi európai adatbázist, amelynek kezelése az európai felügyeleti hatóságok feladata. Az információk a felügyeleti kollégiumokban az érintett hatóságok rendelkezésére állnak, összesített és/vagy anonimizált formátumban az Európai Rendszerszintű Kockázati Tanácsnak

---

8 Továbbra is kizárólag a Bizottság hatáskörébe tartozna az európai uniós állami támogatási szabályok alkalmazása, valamint a közösségi dimenziójú egyesülések esetében a versenyjogi szempontok értékelése, az összefonódási rendeletnek megfelelően.

is megküldhetők (lásd az 5. szakaszt). Ennek érdekében szükségessé válhat a hatályos ágazati jogszabályok módosítása.

(7) Nemzetközi szerepvállalás

Az európai intézmények intézményi hatáskörének sérelme nélkül, az európai felügyeleti hatóságok nemzetközi tevékenységekkel kapcsolatban is szerepet kaphatnának, például a nemzetközi szervezetekkel vagy harmadik országok hasonló szintű képviselőivel kötött technikai megállapodásokban. Az európai felügyeleti hatóságok emellett a Bizottságnak is segítséget nyújthatnak a harmadik országbeli felügyeleti rendszerek egyenértékűségével kapcsolatos határozatok előkészítésében.

(8) Jogi biztosítékok

A fenti hatáskörök gyakorlásának keretét kimerítően és részletesen meghatározzák majd a vonatkozó ágazati jogszabályok. A hatáskörök átruházására a Szerződés 226. és 228. cikkével teljes összhangban kerül sor. A közösségi jog alkalmazásának sérelme nélkül és a tagállamok ebből eredő esetleges kötelezettségeit fenntartva, a fent említett mechanizmusok útján hozott határozatok nem érintik a tagállamok pénzügyi felelősségét. Emellett az európai felügyeleti hatóságok vagy a Bizottság határozatai az Európai Bíróság előtt megtámadhatók.

4.3. Az ESFS összetétele és szervezeti felépítése

A fent leírt hálózatos felügyeleti megközelítés – amelyben az európai felügyeleti hatóságok a tagállami pénzügyi felügyelő hatóságokkal karöltve tevékenykednek – a de Larosière-jelentésben szereplő megoldással áll összhangban és elutasítja a felügyelet EU-szintű centralizációján alapuló megoldásokat, amelyek nem kaptak egyértelmű támogatást. Mivel azonban az európai felügyelet színvonalának és egységességének javítása igen sürgős feladat, a Bizottság szükségesnek látja felgyorsítani a de Larosière csoport által javasolt előkészítő munkát, hogy a megerősített felügyelet már 2010-ben működőképes legyen.

A Bizottság tudatában van annak, hogy a világ számos országában igen élénk, mindezidáig meddő vita folyik arról, hogy melyik struktúra lehet a legalkalmasabb a felügyelet szempontjából; a vitákban a következő lehetőségek merültek fel: i. egyetlen felügyelő az összes szektorban, ii. egy-egy önálló felügyelő a prudenciális felügyelet és a tevékenységi felügyelet tekintetében, az összes pénzügyi intézményre kiterjesztett hatállyal (az úgynevezett „ikertorony” modell), és iii. szektorális megközelítés (azaz külön felügyelő a banki, a biztosítási és az értékpapírszektorban). A Bizottság véleménye szerint azonban európai szinten jelenleg a harmadik megközelítés alkalmazása a célszerű, a létező struktúrákra építve, mivel nincs olyan információ, ami alátámasztaná, hogy a többi megoldás hatékonyabb lenne azon konkrét feladatok ellátására, amelyeket az európai felügyeleti hatóságoknak szánnak. E feladatok nem kizárólag a közvetlen felügyelettel kapcsolatosak, így a felügyeleti struktúráról folytatott tagállami vitákban felhozott érvek és információk nem feltétlenül vonatkoztathatók rájuk. A Bizottság ezen okokból arra tesz javaslatot, hogy a létező struktúrát vegyék alapul, amelyet szükség esetén idővel tovább lehet fejleszteni, illetve adott idő múlva felül kell vizsgálni.

A javasolt struktúrán belül azonban alapvetően fontos, hogy a szektorok között együttműködés alakuljon ki, mivel az aktuális piaci tendenciák és tények csak így vehetők figyelembe. A szektorok konvergenciájának előrehaladásával a három európai felügyeleti hatóságnak és a Bizottság képviselőjének fokozottan törekednie kell az adott szektor szabályainak vizsgálatára annak érdekében, hogy megállapítsák a közös elveket és

feltérképezzék az esetleges különbségeket. A struktúra élére ezért egy fölérendelt irányítóbizottságot kell helyezni, amelynek feladata, hogy a szektorokon átnyúló kihívások, például a pénzügyi konglomerátumok, kezelésében a három új európai felügyeleti hatóság között biztosítsa a kölcsönösséget, az együttműködést és a felügyeleti gyakorlatok egységességét, valamint az egyenlő feltételeket. Emellett mindegyik európai felügyeleti hatóság számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megfigyelőként részt vegyen a többi európai felügyeleti hatóság ülésein.

Minden egyes új hatóságnak része egy felügyelőbizottság, amely a megfelelő tagállami felügyelő hatóság legmagasabb rangú képviselőiből áll, elnöke pedig az adott európai felügyeleti hatóság elnöke. A Bizottság, az ESRC és az EFTA-EGT-tagállamok érintett felügyelő hatóságai által küldött képviselőknek megfigyelőként kell szerepet biztosítani a felügyelőbizottságban. E képviselők azonban nem vehetnek részt az egyedi intézményekkel kapcsolatos megbeszélésekben. A jelenlegi gyakorlattal összhangban az általános működési feladatok ellátására (költségvetés, stb.) igazgatótanácsot kell létrehozni, amelynek a Bizottság képviselője is tagja. Az egyes európai felügyeleti hatóságok elnöki és főtitkári tisztét független szakemberek tölthetik be, teljes munkaidőben. Az elnököt nyílt pályáztatás után nevezik ki. A kinevezést az Európai Parlament is megerősítené, és 5 éves időtartamra szólna.

Az Európai Pénzügyi Felügyeleti Rendszer összetétele

I. Irányítóbizottság:

– A három európai felügyeleti hatóság képviselői és a Bizottság képviselője.

II. A három európai felügyeleti hatóság [az európai bankfelügyeleti hatóság (EBA), az európai biztosítási és foglalkoztatóinyugdíj-felügyeleti hatóság (EIOPA) és az európai értékpapír-piaci felügyeleti hatóság (ESA)]:

Az egyes európai felügyelő hatóságok felügyelőbizottsága:

– Az európai felügyelő hatóságok elnöke, és

– a megfelelő tagállami felügyelő hatóságok elnökei.

Megfigyelők:

– A Bizottság képviselője;

– az ESRC képviselője, és

– az egyes EFTA-EGT-tagállamok megfelelő tagállami felügyelő hatóságának képviselője.

Az egyes európai felügyelő hatóságok igazgatótanácsa:

– A megfelelő tagállami felügyelő hatóságok képviselői és a Bizottság képviselője.

III. Tagállami Felügyelő Hatóságok

A felügyelőbizottságnak rendszeresen össze kell ülnie, válságos időszakokban pedig sűríteni kell az ülések számát. Az európai felügyeleti hatóságok technikai szabályokról szóló határozatait a felügyelőbizottság és az igazgatótanács keretein belül, a Szerződésben meghatározott tagállami súlyokon alapuló minősített többséggel kell meghozni. Az európai felügyeleti hatóságok egyéb feladatainak ellátásával kapcsolatban külön szabályokat kell

létrehozni. A hatályos jogszabályok alkalmazására vonatkozó határozatokat például az „egy személy, egy szavazat” elve alapján, egyszerű többséggel kellene meghozni.

Minden egyes európai felügyeleti hatóság saját költségvetést kapna, a végrehajtás alóli mentesítést az Európai Parlament adhatná meg. Pénzeszközeik az EU költségvetéséből és más forrásokból, például a tagállami hatóságok hozzájárulásából származhatnak. A költségvetésnek a feladatokkal arányosnak kell lennie, és biztosítania kell a hatóság függetlenségét. Az európai felügyeleti hatóságoknak szervezett formában kapcsolatot kell tartaniuk minden érdekelt féllel, köztük a fogyasztókkal.

Az európai felügyeleti hatóságok függetlensége alapvetően fontos tényező. A felügyelő hatóságokat nem számítva, a legteljesebb mértékben függetlennek kell lenniük a tagállami hatóságoktól, illetve az európai intézményektől, azoknak nem is szabad beavatkozniuk az európai felügyeleti hatóságok döntéseibe. Az európai felügyeleti hatóságoknak azonban teljes körűen elszámoltathatónak kell lenniük a Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság előtt. E célból az átláthatóság a leghatékonyabb eszköz, így az európai felügyeleti hatóságoknak rendszeresen (például legalább évente kétszer) jelentést kell tenniük az európai intézmények felé.

4.4. Az ESFS jogalapja

Az európai felügyeleti hatóságok létrehozásának jogalapjának az EK-Szerződés azon rendelkezését kell választani, amely az általuk végrehajtandó szakpolitika jogalapját képezi.

A pénzügyi és gazdasági válság veszélyezteti a belső piac stabilitását. A stabil és megbízható pénzügyi rendszer helyreállítása és fenntartása elengedhetetlen előfeltétele a belső piacba vetett bizalom és az egységes piac megőrzésének, és ezáltal annak, hogy továbbra is fennálljanak és javuljanak a pénzügyi szolgáltatások teljes körűen integrált és működőképes belső piacának létrehozásához szükséges feltételek. A pénzügyi piacok mélyebb integrációja révén viszont javulnak a finanszírozás és a kockázatmegosztás feltételei, ami a gazdaság sokkokkal szembeni ellenálló képességét erősítheti. A pénzügyi integráció és a stabilitás tehát kölcsönösen erősíti egymást.

Az ESFS és a három európai felügyeleti hatóság létrehozása mellett egy egységes szabálykönyv kidolgozására is sor kerül, amelynek révén biztosítható, hogy a szabályokat az EU egészében egységesen alkalmazzák és ezáltal fokozzák a belső piac működőképességét. Az európai felügyeleti hatóságok feladata, hogy segítsék a tagállami hatóságokat a közösségi szabályok egységes értelmezésében és alkalmazásában.

Az Európai Bíróság elismerte[9], hogy az EK-Szerződés 95. cikke, amely a belső piac létrehozását és működését szolgáló jogszabályok közelítését célzó intézkedésekre vonatkozik, megfelelő jogalap „*a harmonizációs folyamat (...) megvalósításához való hozzájárulás feladatával megbízott közösségi szerv*” létrehozásához, ha az ilyen szervre ruházott feladatok szorosan kötődnek a nemzeti jogszabályokat közelítő uniós aktus tárgyához.

Mivel az európai felügyeleti hatóságokra ruházandó feladatok szorosan kötődnek a pénzügyi válságra válaszul hozott, valamint az „*Impulzusok az európai gazdaság élénkítéséhez*” című közleményben bejelentett intézkedésekkel, az említett hatóságok a bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően létrehozhatók az EK-Szerződés 95. cikke alapján.

---

[9] Lásd: Az Európai Közösségek Bírósága, C-217/04 sz. ügy, 44. pont.

5. AZ ESFS ÉS AZ ESRC KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

A javasolt európai uniós felügyeleti keret csak akkor működhet, ha az ESRC és az ESFS hatékonyan együttműködik. Tulajdonképpen a reform célja is az, hogy biztosítsa a makroprudenciális és a mikroprudenciális felügyelet zökkenőmentes együttműködését. Makroprudenciális felügyeleti szervként az ESRC-nek kellő időben érkező, harmonizált mikroszintű adatokra van szüksége, míg a mikroprudenciális felügyeletet végző tagállami hatóságok az ESRC makroprudenciális környezetre való rálátását hasznosíthatnák. Ha el akarjuk kerülni a múlt hibáinak újbóli elkövetését, akkor alapvetően fontos, hogy kötelezővé váljon a mikro- és a makroszint közötti együttműködés és információcsere.

Az EU pénzügyi rendszerének stabilitását veszélyeztető kockázatok feltárása és rangsorolása céljából fontos, hogy az ESRC: i. megkapja a releváns – azaz a jelentős méretű és összetett, határokon átnyúlóan működő csoportokra vonatkozó – mikroprudenciális adatokat az ESFS-től, és ii. eseti felméréseket végezhessen olyan egyedi kérdésekben, amelyek eldöntéséhez a tagállami felügyelők és/vagy a piaci szereplők közvetlen hozzájárulására van szükség. A Bizottság javasolni fogja, hogy a tagállami felügyelők az új európai felügyeleti hatóságokat létrehozó jogszabályokkal összhangban juttassák el ezeket az információkat az új európai felügyeleti hatóságokhoz. Az ESRC számára a pénzügyi stabilitás szempontjából releváns információkhoz való hozzájutást az ESRC-t létrehozó jogi aktus és az új európai felügyeleti hatóságokat létrehozó jogi aktusok kombinációja révén lehetne biztosítani. Az új európai felügyeleti hatóságokat létrehozó rendeletek e hatóságokat arra kötelezné, hogy rendszeresen (például havonta) összesített adatokat, illetve anonimizált lebontott releváns adatokat küldjenek az ESRC-nek az összes pénzügyi intézmény és piac tekintetében, de különösen a jelentős méretű és összetett, határokon átnyúlóan működő csoportokról. Az adatok és információk érzékenysége miatt elengedhetetlen az ESRC és az ESFS közötti együttműködés bizalmas jellegének kialakítása, e célból ki kell dolgozni a megfelelő jogi biztosítékokat. Emellett, annak érdekében, hogy a kollégiumok hozzájussanak az egyedi intézményeket körülölelő makroprudenciális környezetre vonatkozó legfrissebb információkhoz, célszerű biztosítani, hogy üléseiken az ESRC képviselői megfigyelőként részt vegyenek.

6. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság felkéri az Európai Tanácsot, hogy:

– hagyja jóvá az új Európai Rendszerszintű Kockázati Tanács (ESRC) létrehozását, amelynek elnöke az EKB elnöke, tagjai a tagállami jegybankelnökök, a három európai felügyeleti hatóság elnökei és az Európai Bizottság képviselője. Az ESRC munkájában a tagállami felügyelő hatóságok, illetve a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság elnöke is szerepet kapna;

– járuljon hozzá, hogy az ESRC feladata a pénzügyi rendszer mint egész stabilitásának a folyamatos értékelése legyen, és kapja meg a szükséges felhatalmazást kellő idejű figyelmeztetések/javító intézkedésekre vonatkozó ajánlások kibocsátására, valamint a válaszok nyomon követésére;

– hagyja jóvá az új Európai Pénzügyi Felügyeleti Rendszer (ESFS) létrehozását, amely három, a tagállami felügyelő hatóságokkal hálózatban együttműködő új európai felügyeleti hatóságból áll, és célja az összes pénzügyi vállalkozás felügyeletét lehetővé tévő közös felügyeleti megközelítések kidolgozása, a pénzügyi szolgáltatások fogyasztóinak védelme, és az egyetlen harmonizált szabályrendszer kidolgozásához való hozzájárulás. Az ESFS

többek között szakmai standardokat dolgozna ki, segítené a közösségi joganyag egységes alkalmazását és a felügyelők közötti viták rendezését;

– emelje ki az európai pénzügyi felügyelet valóban integrált megközelítésének fontosságát: az ESRC és az ESFS közötti szoros együttműködés szükségességét, beleértve a makroprudenciális elemzés szempontjából releváns mikroprudenciális információk cseréjét; az érintett felek kockázati figyelmeztetésekre és/vagy ajánlásokra való reagálási készségét; és annak szükségességét, hogy az ESRC összekötő kapocsként működjön a nemzetközi intézmények, különösen a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) és az IMF között;

– üdvözölje a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy az ebben a közleményben megállapított irányvonalak mentén és az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően a lehető leghamarabb előterjessze az új európai felügyeleti keret hatálybaléptetéséhez szükséges jogszabály-módosításokat, és így időben elfogadásra kerüljenek a szükséges intézkedések ahhoz, hogy a megújult keret 2010-ben megkezdhesse működését;

– továbbá támogassa annak a munkának a felgyorsítását, amelynek célja az Európai Unió pénzügyi válságkezelési és -rendezési rendszereit – beleértve a kezességvállalási rendszereket és a tehermegosztást – erősítő, átfogó, határokon átnyúló keret kiépítése.

Melléklet:
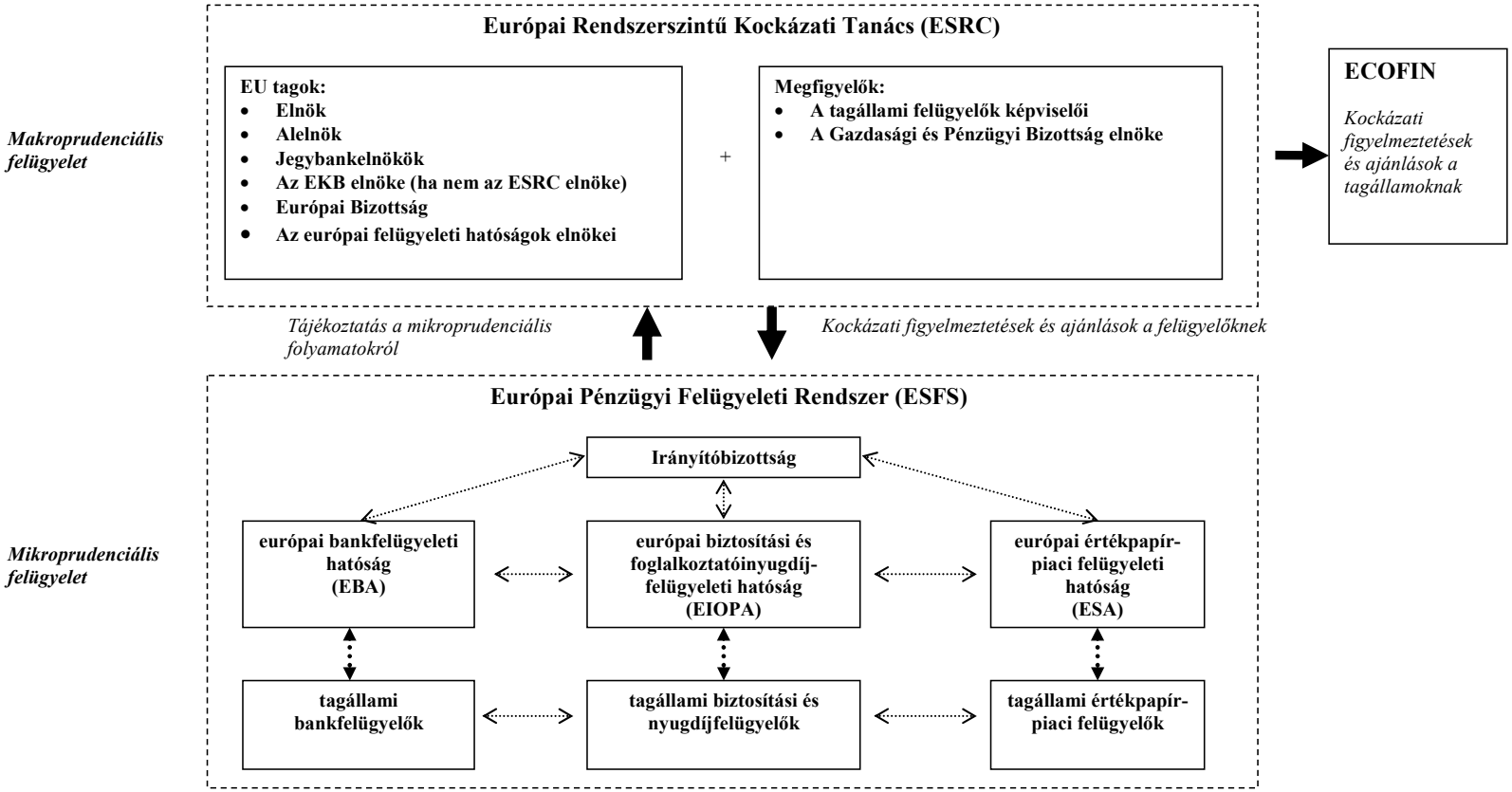
A pénzügyi stabilitás megőrzésének új európai kerete